

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/101/2016
Identifikačné číslo spisu:	7111201364
Dátum vydania rozhodnutia:	24.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7111201364.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovak Telekom, a. s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 28, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Škerlíkom, so sídlom v Dolnom Kubíne, J. Ťatliaka 2051/8, proti žalovanému G., bývajúcemu v L., o zaplatenie 883,56 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 39/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. septembra 2015 č. k. 3 Co 804/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 28. septembra 2015 sp. zn. 3 Co 804/2014 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súde Košice I na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I uznesením z 15. apríla 2014 č. k. 15 C 39/2012-76, vydaným vyššou súdnou úradníčkou, nepripustil, aby do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov. Na odvolanie vedľajšieho účastníka sudca Okresného súdu Košice I uznesením z 30. júna 2014 č. k. 15 C 39/2012-100 uznesenie Okresného súdu Košice z 15. apríla 2014 č. k. 15 C 39/2012-76, zrušil.

2. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu uznesením z 28. septembra 2015 sp. zn. 3 Co 804/2014 uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a pripustil do konania na strane žalovaného ako vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov. Uviedol, že súd prvej inštancie procesne pochybil ak o vedľajšom účastníctve združenia nerozhodol, len zrušil súdne rozhodnutie vydané vyšším súdnym úradníkom, ktorým súd združenie do konania nepripustil. Odvolací súd preto toto procesné pochybenie súdu prvej inštancie napravil tak, že zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a pripustil do konania na strane žalovaného vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a dôvodnosť podľa § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. V dovolaní podrobne rozoberal skutkový a právny stav sporu. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť. Uviedol, že s účinnosťou od 15. októbra 2008 bola do O.s.p. zavedená tzv. druhá skupina subjektov, ktoré môžu vystupovať v konaní ako vedľajší účastníci podľa § 93 ods. 2 O.s.p. a túto skupinu legitimizoval na vstup do konania podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2014 samotný zákon bez toho, aby explicitne vyžadoval súhlas účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu treba zrušiť.

8. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

9. Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

10. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 ods. 1 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. dovolaateľ tvrdil.

11. Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

12. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím.

13. Podľa čl. 142 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky súdy rozhodujú v senátoch, ak zákon neustanoví, že vo veci rozhoduje jediný sudca. Zákon ustanoví, kedy sa na rozhodovaní senátu zúčastňujú aj prísediaci sudcovia z radov občanov a v ktorých veciach môže rozhodnúť aj zamestnanec súdu poverený sudcom. Proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca.

14. Ústava Slovenskej republiky v citovanom čl. 142 ods. 2 umožňuje, aby zákon stanovil, o ktorých veciach nemusí rozhodnúť súd, ale môže o nich rozhodnúť zamestnanec súdu poverený sudcom. Zároveň však určuje, že proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je vždy prípustný opravný prostriedok. Z tohto pravidla neumožňuje žiadnu výnimku. Účelom tejto úpravy je zabezpečiť oprávneným osobám kvalifikované rozhodnutie o ich právnom postavení vydané nezávislým súdom.

15. Podľa § 374 ods. 4 O.s.p. proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatľa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakatľ, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhoví, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatľa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

16. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS oznámením z 18. júna 2012, doručeným súdu prvej inštancie 19. júna 2012, oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovaného. Žalobca podaním z 20. augusta 2013, doručeným súdu prvej inštancie 30. augusta 2013, namietal vstup združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajšieho účastníka do konania z dôvodu, že Združenie nepreukázalo súhlas žalovaného so vstupom Združenia ako vedľajšieho účastníka na jeho strane do súdneho konania. Z obsahu spisu taktiež vyplýva, že uznesenie Okresného súdu Košice I z 15. apríla 2014 č. k. 15 C 39/2012-76 o nepripustení vstupu do konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou. Prípustnosť odvolania proti takémuto rozhodnutiu, teda rozhodnutiu zamestnanca súdu, vyplývala priamo z citovaného čl. 142 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Okrem toho prípustnosť odvolania bola daná aj ustanovením § 374 ods. 4 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatľa je vždy prípustné odvolanie. Bol preto správny postup sudcu súdu prvej inštancie, ktorý o odvolaní podanom proti rozhodnutiu, ktoré vydal vyšší súdny úradník, rozhodol a to tak, že napadnuté uznesenie zrušil. Nebol však správny následný procesný postup sudcu, keď o (ne)pripustení vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného nerozhodol (predmetná vec sa zrušením uznesenia vrátila do štádia, v akom bola pred vydaním uznesenia z 15. apríla 2014 č. k. 15 C 39/2014-76 o nepripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania, a v ďalšom konaní, t. j. v posúdení námietky žalobcu a rozhodnutí o nej mal pokračovať súd prvej inštancie).

17. Prvoinstančnému súdu teda vznikla povinnosť, aby o námietke žalobcu proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného rozhodol sudca. Odvolací súd bol preto povinný po predložení veci na rozhodnutie o odvolaní, vrátiť spis súdu prvej inštancie ako nesprávne predložený s poukazom na to, že k rozhodnutiu sudcu o (ne)pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného doposiaľ nedošlo (sudca iba zrušil uznesenie o nepripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania a ďalej nerozhodoval) a preto mu vznikla povinnosť opätovne rozhodnúť o námietke žalobcu proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného. Keďže odvolací súd takto nepostupoval, svojím nesprávnym postupom ako aj nesprávnym rozhodnutím o zmene uznesenia súdu prvej inštancie (nebolo čo meniť) odňal dovolateľovi možnosť riadne konať pred súdom. Konanie pred ním tak bolo postihnuté vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

18. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.). Zároveň s prihliadnutím na povahu nesprávneho postupu rozhodol o vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 2 C.s.p.), t. j. na rozhodnutie o námietke žalobcu proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného.

19. Na záver tohto rozhodnutia dovolací súd nad rámec dovolacieho konania poznamenáva, že 1. júla 2016 nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Podľa predchádzajúcej právnej úpravy mohla sa ako vedľajší účastník popri žalobcovi alebo žalovanom zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitných predpisov. Inštitút vedľajšieho účastníka bol nahradený súčasnou komplexnou úpravou intervenienta ako nového právneho inštitútu. Odstránila sa úprava, keď vedľajším účastníkom mohla byť aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Tá má v súčasnosti postavenie osoby zúčastnenej na konaní s osobitnými procesnými právami.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.